

VELscope lietojuma iespējas agrīnu malignitātes pazīmju diagnostikā mutes gļotādā

Madara Dzudzilo, Ingrīda Čēma, Guntars Selga

Rīgas Stradiņa universitāte, Latvija

Ievads. Konvencionālā mutes dobuma izmeklēšana ir standarta metode potenciāli ļaundabīgu veidojumu un mutes dobuma plakanšūnu vēža atklāšanā, apstiprinot diagnozi ar biopsiju un histoloģiskiem izmeklējumiem. Apmēram pirms 35 gadiem tika atklāts, ka audu fluorescenci var izmantot mutes dobuma patoloģiju un vēža noteikšanai. Fluorescences spektroskopija identificē smalkas atšķirības starp veselīgiem un izmainītiem audiem. *VELscope* ir manuāla iekārta, kas parāda izmaiņas normālā fluorescencē, kas saistītas ar morfoloģiskām un bioķīmiskām izmaiņām, kuru rezultātā vēža skartie audi rādās tumši.

Darba mērķis, materiāls un metodes. Ar *VELscope* diagnostikas metodi noteikt dažādu mutes dobuma gļotādas patoloģiju fluorescences zudumu un iespējamo ļaundabīguma potenciālu. Pētījumā tika veikta *VELscope* tehnoloģiju iegūto datu analīze 32 pacientiem ar dažādiem mutes dobuma gļotādas veidojumiem. Tika noteikts autofluorescences zudums pēc 0-4 punktu skalas, kur 4 nozīmē smagu displāzijas pakāpi ar pilnīgu fluorescences zudumu (ļoti tumšs gļotādas rajons). No aizdomīgiem rajoniem tika ņemta biopsija.

Rezultāti. *Lichen planus* erozīvai un atrofiskai formai fluorescences zudums - 4, plankuma un retikulārai formai - 2-3, leukoplakijai (homogēnai, verukozai, erozīvai formai) - 4, akūtai traumatiskai čūlai - 3, bet hroniskai - 4, "ģeogrāfiskai" mēlei - 2-3. Fokālās epiteliālās hiperplāzijas fluorescences zudums - 2-3. Salīdzinātas patoloģiski pārmainīto audu klīniski nosakāmās robežas un robežas, ko uzrāda *VELscope*.

Secinājumi.

1. Pacientiem ar verukožu un erozīvu leukoplakiju un hronisku traumatisku čūlu tika histoloģiski pierādīta veidojumu malignizēšanās. Veidojumu fluorescences zudums ir 4.
2. *VELscope* uzrāda patiesās patoloģiskā procesa robežas un līdz ar to ekscīzijas robežas operācijas laikā.

V